

PRESSITEADE nr 53/23

Luxembourg, 29. märts 2023

Üldkohtu otsus kohtuasjas T-142/21 | Wizz Air Hungary vs. komisjon (Blue Air, COVID-19 ja päästmisabi)

Hagi komisjoni otsuse peale, millega kiideti heaks Rumeenia abi lennuettevõtjale Blue Air COVID-19 pandeemia kontekstis, jäeti tervikuna rahuldamata

Rumeenia teatas 18. augustil 2020 Euroopa Komisjonile lennuettevõtja Blue Air Aviation S.A. (edaspidi „Blue Air“) heaks võetud abimeetmest, mis seisnes ligikaudu 62 130 000 euro suuruses riigi tagatud laenus koos subsideeritud intressiga.

Teatatud meede sisaldas kahte eraldi abi, mis põhinesid kahel erineval õiguslikul alusel ja millest kumbki hõlmas kindlaksmääratud abisummat. Esimene abi seisnes 28 290 000 euro suuruses laenus, mille eesmärk oli hüvitada Blue Airile kahju, mis oli otseselt tekkinud tema lendude tühistamise või ümberplaneerimise tõttu tulenevalt reisiipiirangute kehtestamisest seoses COVID-19 pandeemiaga ajavahemikus 16. märtsist 30. juunini 2020 (edaspidi „kahju hüvitamise meede“). Teine abi puudutas 33 840 000 euro suurust laenu, mille eesmärk oli katta osaliselt Blue Airi kiireloomuline likviidsusvajadus, mis tulenes pandeemia tõttu tekkinud suurest tegevuskahjumist (edaspidi „päästmisabi“).

Alustamata ETL artikli 108 lõikes 2 ette nähtud ametlikku uurimismenetlust, tuvastas komisjon 20. augusti 2020. aasta otsusega¹, et teatatud meede oli käsitatav riigiabina, mille mõlemad osad olid siseturuga kokkusobivad. Seega tunnistas komisjon kahju hüvitamise meetme ETL artikli 107 lõike 2 punkti b² alusel siseturuga kokkusobivaks. Päästmisabi tunnistati omakorda kokkusobivaks ETL artikli 107 lõike 3 punkti c³ alusel koostoimes suunistega raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (edaspidi „suunised“)⁴.

Lennuettevõtja Wizz Air Hungary Zrt. esitas selle otsuse tühistamise nõudes hagi, mille Üldkohtu kümnes koda laiendatud koosseisus jättis rahuldamata. Üldkohus nõustus oma kohtuotsuses analüüsiga, mille komisjon oli teinud teatatud meetme siseturuga kokkusobivuse kohta.

Üldkohtu hinnang

Esimesena lükkas Üldkohus tagasi tühistamisväite, mille kohaselt ETL artikli 107 lõike 2 punkti b oli kohaldatud

¹ Komisjoni 20. augusti 2020. aasta otsus C(2020) 5830 (final), mis käsitleb riigiabi SA.57026 (2020/N) – Rumeenia – COVID-19: abi Blue Airile.

² Selle sätte kohaselt sobib loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi siseturuga kokku.

³ Selle sätte kohaselt võib abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks siseturuga kokkusobivaks pidada, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

⁴ Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (ELT 2014, C 249, lk 1).

vääralt. Sellega seoses heitis hageja komisjonile eelkõige ette, et ta eksis selle kahju hindamisel, mis Blue Airile oli tekkinud COVID-19 pandeemia kontekstis kehtestatud reisi piirangute tõttu.

Selle kohta tuletas Üldkohus meelde, et ETL artikli 107 lõike 2 punkti b kohaselt võib korvata üksnes majandusliku halvemuse, mille on vahetult tekitanud loodusõnnetused või erakorralised sündmused. Sellest järeldub, et abi, mis võib olla abisaaja kantud kahjust suurem, ei kuulu ETL artikli 107 lõike 2 punkti b kohaldamisalasse. Lisaks tuletas Üldkohus ka meelde, et kahju põhjustanud sündmus, nagu see on vaidlustatud otsuses määratletud, peab olema selle kahju määrava tähtsusega põhjus, mida abiga soovitakse korvata, ja kahju peab sellest otseselt tulenema.

Selleks, et tunnistada kahju hüvitamise meede ETL artikli 107 lõike 2 punkti b alusel siseturuga kokkusobivaks, oli komisjon järelikult kohustatud eriti tähelepanelikult kaaluma, kas seoses COVID-19 pandeemiaga kehtestatud reisi piirangud olid tõepoolest selle kahju määrava tähtsusega põhjus, mida selle meetmega sooviti korvata, või tekkis osa sellest kahjust hoopis Blue Airil juba varem esinenud raskuste tõttu.

Neid täpsustusi silmas pidades lükkas Üldkohus muu hulgas tagasi hageja argumenti, et kuna komisjon ei jätnud välja Blue Airi kahjumit, mis tulenes juba varem esinenud raskustest, hindas ta COVID-19 pandeemia tõttu tekkinud kahju ülemäära suureks. Sellega seoses täpsustas Üldkohus, et komisjon võrdles Blue Airi tegelikku rahalist olukorda vastupidise stsenaariumiga, mis oleks kujunenud reisi piirangute puudumise korral ja milles võeti arvesse 2020. aasta eelarves ajavahemiku 16. märtsist 30. juunini 2020 jaoks ette nähtud tulused ja kulusid. Vastupidise stsenaariumi puhul võttis komisjon arvesse Blue Airi raskusi, mis esinesid juba enne COVID-19 pandeemiat. Kuna neid raskusi kajastati ka Blue Airi tegelikes tulemustes ja need kajastusid järelikult mõlemas komisjoni võrreldud stsenaariumis, leidis Üldkohus, et nende mõju neutraliseeriti selle kahju arvutamisel, mida Blue Air kandis COVID-19 pandeemia kontekstis kehtestatud reisi piirangute tõttu.

Teisena lükkas Üldkohus tagasi tühistamisväite, mille kohaselt ETL artikli 107 lõike 3 punkti c, tõlgendatuna lähtuvalt suunistest, oli kohaldatud vääralt. Sellega seoses väitis hageja eelkõige, et komisjon eksis, kui ta leidis, et päästmisabiga taotleti ühist huvi teenivat eesmärki suuniste punkti 43 tähenduses.

Üldkohus märkis selles kontekstis, et suuniste punktist 43 nähtub, et selleks, et tunnistada teatatud abi suuniste alusel siseturuga kokkusobivaks, peab see taotlema ühist huvi teenivat eesmärki, st eesmärki hoida ära sotsiaalprobleeme või lahendada turutõrkeid. Seda kinnitab suuniste punkt 44, mille kohaselt peavad liikmesriigid tõendama, et abisaaja tegevuse lõpetamine tooks tõenäoliselt kaasa suuri sotsiaalprobleeme või tõsisemaid turutõrkeid, eelkõige näidates, et tekib raskesti asendatava olulise teenuse osutamise katkemise oht, kus ühelgi konkurendil ei oleks kerge abisaaja asemele asuda.

Mis puudutab Blue Airi osutatava teenuse olulisust, siis nähtub komisjoni otsusest, et see lennuettevõtja tagas Rumeenia transpordiühenduse, kuna ta teenindas riigisiseseid ja rahvusvahelisi lennuliine, ning samas oli see teenus suunatud kahele spetsiifilisele reisijatekategoriale, kelle reisimine sõltus suuresti odavlennuliinidest, nimelt kohalikele väikeettevõtjatele ja väljaspool riiki elavale Rumeenia kogukonnale. Komisjoni hinnangul oli Blue Airi õhuveoteenuseid lisaks raske asendada, kuna teised odavlennuettevõtjad olid Blue Airi enamikul marsruutidel vähe või üldse mitte esindatud, mistõttu oli viimasel seega nišš, milles ei tegutsenud teised odavlennuettevõtjad Rumeenia turul.

Kuna ükski hageja argumentidest ei saanud neid järeldusi kahtluse alla seada, leidis Üldkohus, et komisjon tuvastas õigesti, et juhul, kui Blue Air lahkuks turult, esineks konkreetne oht, et katkeksid teatavad reisijate õhuveoteenused, mida peetakse oluliseks ja mida oleks kõnealuse juhtumi eristel asjaoludel olnud keeruline asendada, mistõttu taotles teatatud abi ühist huvi teenivat eesmärki.

Kuna ka hageja ülejäänud väited osutusid põhjendamatuks, jättis Üldkohus hagi tervikuna rahuldamata.

MÄRKUS: Tühistamishagiga taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa

Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslünka, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

MÄRKUS: Üldkohtu lahendi peale võib kahe kuu ja kümne päeva jooksul selle teatavakstegemisest esitada üksnes õigusküsimustes apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Hoiame ühendust!

